

Erfgoedtijdschrift voor Borchtlombeek, O.L.V.-Lombeek, Pamel en Strijtem

Rausa

Versijnt 10 maal per jaar. Eerste jaargang nr.1 Roosdaal, februari 2013

Rausa

Erfgoedtijdschrift voor
Borchtlombeek, O.L.V.-
Lombeek, Pamel en
Strijtem

Secretariaat en
verantwoordelijke
uitgever:
Erfgoed Rausa, Varing 40,
1760 Pamel
www.rausa.be

Werkten mee aan dit
nummer:
Luc Van Cauwelaert,
Jan De Mont,
eindredactie:
Walter Evenepoel

Iedere auteur is
verantwoordelijk voor
haar/zijn bijdragen.

Je kan je gratis abonneren
op de digitale versie van
Rausa door een
eenvoudig bericht te
sturen naar
rausa@skynet.be. Het
tijdschrift is ook in
gedrukte versie
beschikbaar, maar dan
kost een jaarabonnement
€ 20- te storten op
BE 97 8601 1557 2549

©
Zonder voorafgaande
toestemming van Erfgoed Rausa
mag niets uit deze uitgave
worden verveelvoudigd en/of
openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie of
op welke andere wijze dan ook.

om te beginnen...

Rausa verschijnt tien maal per jaar:

Februari, maart, mei, juni, augustus, oktober, november
en december in digitale versie.

In april wordt Rausa als gedrukte monografie uitgegeven
ter gelegenheid van de Erfgoeddag, in september ter
gelegenheid van de Open Monumentendag.

De digitale nummers zijn gratis. Wie een gedrukte versie
wil kan die aanvragen tegen twee euro per nummer
(exclusief portkosten).

Wie zelf artikels wil schrijven of beeldmateriaal wil
bezorgen is hartelijk welkom. De bijdragen graag
inleveren een maand voor de datum van verschijnen.

Redactieadres: Erfgoed Rausa, Varing 40, 1760 Pamel,
rausa@skynet.be, 054 32 33 64

Inhoud van dit nummer:

Blz. 2	om te beginnen...
Blz. 3	nieuwjaarsbrief
Blz. 4	Rausa van binnen
Blz. 6	achteromblik
Blz. 7	nieuws uit de werkgroepen
Blz. 7	Rausa actief: Den Doden Draad
Blz. 9	Erfgoeddag 2013
Blz. 10	Het Oud Gemeentehuis van Lombeek
Blz. 13	klap van hier
Blz. 14	bedankt
Blz. 15	wat leeft bij de burens
Blz. 16	uitsmijter: Pamelse Flandrien

Foto voorpagina:

Victor Evenepoel, bewerkt door Jan De Mont

32 nonkels, tantes en grootouders, 45 neven en nichten en dan het oudste kleinkind langs beide zijden zijn en onder aanmoediging van die nonkels en tantes het spoor voor de anderen mogen trekken en de nieuwjaarsbrief trillend als een espenblad, de angst verbijtend voor opa en oma als eerste mogen lezen...

Den nieuwjaarsbrief

Wanneer ik na die jaren terugdenk aan de nieuwjaarsbrief, dan merk ik vier vaste gegevens die de nieuwjaarsbrief maken. Ten eerste de maker van de brief, ten tweede de aangesprokenen, ten derde de beste wensen en tenslotte wat wij voor hun zullen betekenen of doen.

Wij, dat zijn de bestuursleden en de trekkers van de verschillende werkgroepen. De aangesproken, dat zijn alle leden die zich inschreven om het tijdschrift te ontvangen. De beste wensen voor veel erfgoedplezier zijn er uiteraard voor iedereen. Tenslotte beloven wij u 10 nummers van ons tijdschrift Rausa (waaronder twee gedrukte monografieën t.g.v. Erfgoeddag en Open Monumentendag), een boeiende erfgoeddag waar wij ons poëtisch patrimonium zullen opvoeren, de open monumentendag waar wij 25 jaar O.M.D. zullen vieren en boeiende voordrachten genre Den Dooden Draad die wij zullen organiseren.

Het trillen als een espenblad is er niet meer bij, maar wij zijn er ons toch ten zeerste van bewust dat wij, om onze beloften te houden, allemaal samen, bestuur en medewerkers, steeds opnieuw ons beste beentje zullen moeten voor zetten.

En dat beloven wij,
Roosdaal 1 januari 2013
Uw toegenegen voorzitter,

Luc

Hoe zit Erfgoed Rausa precies in elkaar?

Waarover gaat het allemaal?

Tijdens de vergadering van de Raad van Bestuur van Erfgoed Rausa op 20 december '12, werden heel wat beslissingen genomen die ertoe moeten leiden dat de vereniging haar werking kan uitbouwen volgens een duidelijk plan. Er werd een klare structuur vastgelegd en een concrete taakverdeling afgesproken.

Toelichting bij de werkgroepen

Administratie en communicatie:

Hierin zijn vooral de leden van het dagelijks bestuur actief om actieplannen uit te werken, begroting en jaarrekening op te maken, ledenlijsten neer te leggen, contacten te onderhouden met de gemeentelijke overheid en de cultuurraad.

Verder ook de mensen die zich (ad hoc) finaal inzetten voor de realisatie van de vzw.

Binnen deze werkgroep heeft men ook oog voor de samenwerking tussen de verschillende werkgroepen en voor externe samenwerkingsverbanden (andere erfgoedverenigingen uit de buurt, de erfgoedcel Pajottenland/Zennevallei enz.)

Ook de redactie van het tijdschrift en het onderhouden van de website behoren tot de taak van deze werkgroep.

Het in orde brengen (en houden) van het erfgoedlokaal staat ook op het 'te doen'-lijstje.

Het spreekt voor zich dat deze werkgroepen geen 'betonnen' afbakening hebben en dat verschillende medewerkers in meerdere groepen actief zullen zijn.

Archivering en historisch onderzoek

Deze werkgroep is onderverdeeld in subwerkgroepen. Het is immers de bedoeling dat mensen zich kunnen uitleven in dat deelaspect van het erfgoed dat hen het meeste aanspreekt. Zo hebben we al heel wat gepresteerd op gebied van tekstarchivering en beeldarchief. Ook rond het gemeentelijk archief staan acties op stapel. Wij verwachten echter dat binnenkort ook genealogie aan de orde komt, dialecten, volkssporten, ambachten, het verenigingsleven, het religieuze leven, sagen en legenden...

Deze groep zal ook samenwerken met Erfgoedplus, de officiële databank van de provincie Vlaams-Brabant, ook de band met de website van Hubert De Bolle *Roosdaal van A tot Z* komt hier aan bod.

Activiteiten

Hier staan zeker de Erfgoeddag en de Open Monumentendag centraal.

Maar ook de publieke activiteiten die we zelf (of in samenwerking met andere verenigingen) op poten zetten, de 'open deurmomenten' in ons erfgoedlokaal, bezoeken of uitstappen, acties rond Trage Wegen, opzetten van tentoonstellingen en het uitwerken van publicaties kan hier op het programma staan.(WE)

Wie is wie bij Erfgoed Roosdaal?

Dit zijn de leden van de raad van bestuur:

Hubert De Bolle, Karel De Pever, Dirk Evenepoel (penningmeester), Walter Evenepoel (secretaris), Gertjan Leenders (verantwoordelijke onderzoek gemeentelijk archief), Luc Van Cauwelaert (voorzitter), Linda Van Huylebroeck, Jozef Van Langenhove (verantwoordelijke tekstarchief) en Karen Van Schuerbeeck (communicatie met de gemeentelijke overheid).

Er zullen allicht nog verantwoordelijken bijkomen voor de subwerkgroepen. Voor het beeldarchief is dat bv. nu al Jan De Mont.

Wij hopen dat deze rubriek de komende maanden aanzienlijk zal groeien. Wij zullen hier immers verslag uitbrengen van de activiteiten van Erfgoed Rausa tijdens de voorbije maanden.

5 december 2012:

Erfgoed Rausa was aanwezig op de gewestelijke bijeenkomst in Halle rond de Erfgoeddag 2013. Ons project werd zeer goed ontvangen.

7 december 2012:

In Bellingen werd door de Erfgoedcel Pajottenland/Zennevallei een interessante erfgoedmarkt op touw gezet. Zo goed als alle groepen en verenigingen die met erfgoed bezig zijn in onze streek hadden in Kasteel Ter Loo hun stand opgebouwd. Zo ook Erfgoed Rausa. Wij oogstten heel wat succes met het negentiende-eeuwse fototoestel van Raymond Evenepoel. Jan De Mont had het behoorlijk druk om de geïnteresseerden uit te leggen hoe wij ons beeldmateriaal bewerken. We haalden er zelfs de krant mee...

20 december 2012:

Vergadering van de stuurgroep. Er werden enkele belangrijke voorstellen behandeld die en beslissingen genomen die onze werking de komende maanden nog vlotter en efficiënter zal doen verlopen. Zo zullen we in het vervolg de stuurgroep 'raad van bestuur' noemen, meteen al een eerste stap naar onze vzw-structuur.

18 januari 2013:

Voorzitter en secretaris van Erfgoed Rausa werden in Brussel ontvangen door dr. Rob Belemans, stafmedewerker van Faro, het Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed. Het werd een vruchtbare vergadering waarbij we heel wat bruikbare informatie opdeden. Wij mochten ook horen dat onze aanpak vrij origineel is, omdat wij van bij de opstart bewust kiezen voor een globale aanpak van ons erfgoed.

26 januari 2013:

Een driekoppige delegatie trok naar het oude stadhuis van Halle om deel te nemen aan een Studiedag digitaal archiveren. Wij deden heel wat interessante ideeën op.

18 december 2012:

Een flinke delegatie van Erfgoed Rausa werd ontvangen door gemeentesecretaris Hendrik Van Houtem. Wij brachten een bezoek aan de archiefkelder onder het gemeentehuis. Wij kregen uitleg over de werking en de beperking van deze opslagruimte. In een constructieve sfeer werd gezocht naar mogelijkheden om met onze vereniging een bijdrage te leveren tot het uitbouwen van een beter en toegankelijker **gemeentearchief**. Gertjan Leenders zal hiervoor het initiatief nemen.

17 januari 2013:

Geert Vermandere, Hubert De Bolle en Karen Van Schuerbeeck namen de voorstellen van statuten onder handen en konden na een vruchtbare werkvergadering een evenwichtig uitgewerkt voorstel doorsturen naar de raad van bestuur. Dat betekent dat deze tijdelijke werkgroep de klus bijna geklaard heeft. Het is de bedoeling dat op de volgende algemene vergadering de statuten goedgekeurd worden en dat Erfgoed Rausa officieel een vzw wordt.

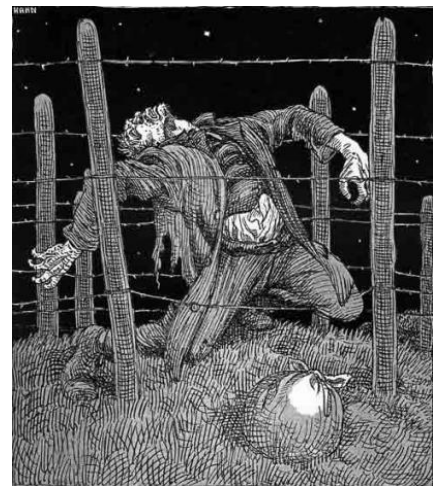
Rausa actie

Neem je agenda en noteer wat wij in de aanbieding hebben...

Op **dinsdag 19 maart 2013** organiseert Erfgoed Rausa zijn eerste openbare lezing. Samen met Davidsfonds Roosdaal presenteren wij in het kader van de Nacht van de geschiedenis

Den Dodendraad

een boeiende spreekbeurt door Em. Prof. Dr. **Alex Vanneste**. Lees meer op de volgende bladzijde.

Maandag 8 april 2013, 20 uur

Algemene Vergadering

van Erfgoed Rausa. Meer informatie in ons volgend nummer

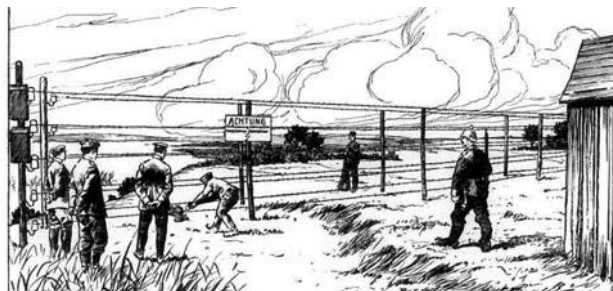
Zondag 21 april

ERFGOEDDAG

Lees meer op blz. 8

Den Dodendraad

Dit wordt de eerste spreekbeurt die Erfgoed Rausa organiseert. We doen dat in samenwerking met onze goede vrienden van Davidsfonds Roosdaal. De avond kadert in de Nacht van de geschiedenis. Wij hopen dat de mensen de weg naar het Koetshuis zullen vinden op 19 maart, Alex Vanneste is immers een bijzonder boeiende causeur. Niet te missen dus!

Professor Vanneste is een begenadigd spreker die zijn publiek op sleeptouw neemt door de dramatische taferelen die zich afspeelden tijdens de Grooten Oorlog aan de Belgisch -Nederlandse grens. Hij illustreert zijn deskundig betoog met de projectie van beklijvend beeldmateriaal en filmfragmenten.

Een spreekbeurt van deze gedreven West-Vlaamse wetenschapper heeft de spankracht van een thriller en de rijkdom van een goed gemaakte documentaire. De omwonenden, de spionnen, de agenten van de inlichtingendiensten, de installateurs, de vele slachtoffers, ze passeren allemaal de revue. De professor plaatst ook vraagtekens bij het nut van de ganse onderneming.

Aan de hand van exclusieve foto's en filmmateriaal, geluidsopnamen en andere curiosa kunnen we ons inleven in de weinig benijdenswaardige situatie waarin de mensen zich toen bevonden.

Deze unieke voordracht vindt plaats in de polyvalente zaal van GC Het Koetshuis in Strijtem-Roosdaal op dinsdag 19 maart om 20 uur. Leden van Erfgoed Rausa en Davidsfonds Roosdaal kunnen er bij zijn voor € 5, niet- leden betalen € 7.

Dichter bij de Tijd

In en rond GC Het Koetshuis in Strijtem is het op 21 april feest voor de erfgoedliefhebbers. Erfgoed Rausa, het Gemeentebestuur van Roosdaal en de Cultuurraad sloegen weer de handen in elkaar en pakken uit met een zeer gevarieerd aanbod!

Het programma:

Van 13 tot 18 uur: tentoonstelling in de foyer van het Koetshuis

Om 14 en om 16 uur: poëziespektakel
Op de Poëziezolder

Om 14, 15 en 16 uur: rondleiding in de kerk door Pastoor Cuylits.

Doorlopend: wandeling langs dichters
wegen

Natuurpunt Roosdaal zal zijn nieuwste aanwinst –het Grotenbos- langs de Heidestraat laten verkennen.

Met uitzondering van de zolder is alles te bezoeken of te bewandelen voor andersvaliden.

Bij de wandeling kunt u een eenvoudige toeristische zoektocht bekomen aan 5 euro. Er zijn 5 mooie prijzen te winnen. Prijsuitreiking in de cafetaria van het koetshuis om 18 uur.

Met uitzondering van de zoektocht is alles gratis inclusief de publicatie, een monografie over dichters bij de tijd en over het randgebeuren van deze erfgoeddag.

Onder het unieke zoldergewelf verstillen zeven Roosdaalse dichters de tijd in het woord. Ivo Van Strijtem leest voor, Luc Van Cauwelaert becommentarieert, Jan Evenepoel omlijst met klassieke gitaarklanken, Lieselotte Evenepoel presenteert.

In de foyer worden bijzondere uitgaven en zeldzame bundels ten toon gesteld.

Een wandeling met zoektocht brengt u langs gedichten in staal gedreven of in steen gehouwen en voert u binnen in de wonderbaarlijke kerk van pastoor Cuylits waar de dood het uur slaat.

ERFGOED
DAG

STOP DE TIJD!
zondag 21 april 2013

Is Erfgoed Rausa weldra thuis in O.L.V.-Lombeek ? Onze voorzitter geeft alvast een deskundige uitleg over het gebouw dat we de volgende weken (voorlopig?) betrekken.

Het Oud Gemeentehuis van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek.

Wie rondtrekt in de verschillende deelgemeenten van Roosdaal heeft ongetwijfeld gemerkt dat al de gemeentehuizen heel veel met mekaar van doen hebben. Dat is niet zo vreemd als je weet dat ze allemaal rond 1870 gebouwd werden in een neoklassieke bouwstijl en waarschijnlijk door dezelfde architect Louis Spaak (1803-1893) uit Brussel. Architect Louis Spaak studeerde aan de academie van Brussel en voltooide zijn studies in Parijs. Op amper 27 jarige leeftijd werd hij Provinciaal architect en bleef dit tot zijn 65 jaar. In die functie tekende hij plannen voor openbare gebouwen in de provincie Brabant. Als provinciaal architect ontwierp hij vele gemeentehuizen waaronder die van Pamel, O.L.Vr. – Lombeek, Borchtlombeek en Strijtem.

Toen de liberalen in volle godsdienststrijd een verkiezingsoverwinning boekten, werd in 1870 het openbaar onderwijs verplicht gemaakt. Het gevolg was dat in elke gemeente publieke scholen opgericht werden, meestal gelegen in de onmiddellijke nabijheid van het gemeentehuis. Ook zo in Lombeek, waar de eerste klaslokalen zich bevonden achter het gemeentehuis. Vandaag kennen we die lokalen als *de Lombeekkring*. De huidige 3 klaslokalen werden in de jaren 50 gebouwd volgens het principe *veel licht, licht en ruimte*. Nog even vermelden dat Spaak ook heel wat kerken ontwierp waaronder deze van Strijtem, gebouw van 1857 tot 1859. Ook kloosters stonden op zijn programma. Als meest indrukwekkende realisatie vermelden wij de Centrale depots langs het Zeekanaal, ter plaatse van Thurn en Taxis. In dit complex van 50.000m² (!!!) reden de goederentreinen het gebouw binnen met links en rechts laadperrons voor de vrachtwagens. Men noemde hem wel eens de grootste concurrent van Poelaert (de architect van het Brusselse Justitiepaleis). De neoklassieke stijl was in die tijd verplicht voor openbare gebouwen, om de neutrale burgerlijke functie te benadrukken, dit tegenover de kerkelijke gebouwen die meestal in neogotische stijl gebouwd werden (zie Pamel kerk en pastorie). De kerk van Strijtem, met haar heel sobere neoklassieke stijl is hierop een uitzondering. De vermelde gemeentehuizen hadden allen een drieledige opbouw in de voorgevel, met een beperkte centrale uitbouw (in tegenstelling met Pamel dat een zeer imposante uitbouw had met dubbele ingang).

In onze uitbouw heeft men een teruggetrokken ingangspui (*bordes*) waarboven een speels dubbelraam met drie tonbogen en in het timpaan (*fronton, geveldriehoek*) een rondvenster uitgevend op de zolder. Boven elk raam werd een arduinen verdeelboog geplaatst ter ontlasting van het metselwerk. Deze drieledige opbouw zien wij ook binnenin het gebouw met de ruime centrale gang met trappartij, 3 m. breed en links en rechts 2 x 2 kamers van 22m². De zeker indrukwekkende open trap met tussenbordes werd spijtig genoeg afgetimmerd zodat de trap uit het zicht verdween. Misschien te herstellen. De zolder is een prachtige ruimte van 7m. x 14m. Hier zou misschien wel een bestemming kunnen aan gegeven worden. De kelder van 15m x10m. is in de huidige toestand onbruikbaar. Het water van de dichtbijgelegen Hunselbeek vloeit hier in de kelder.

Het poortje links geeft uit op de bijgebouwen, de poort rechts geeft toegang tot de lagere school, de Lombeekkring en de recent opgerichte kleuterschool. Deze laatste werd opgericht onder toezicht van schepen Brion die ook de geslaagde heraanleg van het mooie dorpsplein op zich nam.

Wanneer wij Pamel met Lombeek vergelijken, dan valt op dat Pamel veel rijkere ornamenten had (o.a. hoekpilaren met filigraan metselwerk), maar dat Lombeek het niet laten kon om zijn gemeentehuis 3m breder te bouwen. D.w.z. 15 m breed in plaats van 12m en dit ondanks het feit dat Lombeek maar een vijfde van het inwonerstal had. Deze grotere breedte en het ontbreken van hoekpilasters maakt dat het gemeentehuis van Lombeek een zwaardere aanblik geeft.

Pamel had dan ook een oppervlakte van 240m² , Lombeek 300m².

Twee merkwaardige arduinplaten vinden wij op de voorgevel:
Een plaat van 160cm x 100cm, met de tekst :

ALS BLIJK VAN HULDE AAN
FRANS VAN CAUWELAERT
VLAAMS STAATSMAN EN REDENAAR
BURGEMEESTER VAN ANTWERPEN
MINISTER VAN STATE
VOORZITTER VAN DE KAMER DER
VOLKSVERTEGENWOORDEIGERS
EN
AUGUST VAN CAUWELAERT
VLAAMS DICHTER EN ROMANCIER
VANWEGE HUN GEBOORTEDORP
O.L.VR. LOMBEEK

Onderaan, links van de uitbouw, een arduinen plaat met de tekst in art decoletters:

WEES REIN

Daaronder een stevige koperen kraan boven een arduinen overloopbak. Deze kraan was gekoppeld aan een bron en dit water was drinkbaar. In de zijflank van het Brabantse plateau afhellend naar de toenmalige Brusselbaan (nu Koning Alberstraat) zijn er tientallen bronnen. De aanduiding *brongebied* vindt men dan ook op de stafkaarten. Het zijn bronnen die onder druk staan door de afsluitende kleilaag op de flank, zodanig dat men o.a. ter hoogte van de Boezenberg (volkse benaming voor bergop gedeelte van de oude Brusselbaan) poelen vindt die gevoed worden door bronnen die meer dan 30m hoger gelegen zijn dan het beekdal van de Hunselbeek. Deze poelen zijn zeer geliefd door reigers.

Wat betreft de functies van het gemeentehuis: oorspronkelijk gemeentehuis met woonst voor de veldwachter op de verdieping. Na de fusie werd de rechtervleugel gebruikt als postkantoor. Na het overlijden van de laatste veldwachter-koster werd de verdieping gebruikt als verblijf voor ontheemden. Tot eind januari 2013 werd de linkervleugel gebruikt door de PWA (*Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap*), de rechtervleugel op het gelijkvloers doet nu dienst als muzieklokaal voor de fanfare en als lokaal voor de les zedenleer.

In de nabije toekomst, na het bouwen van een nieuwe Lombeekkring ter vervanging van *de Broebel* aan het voetbalveld van *Blauw-Wit*, zal de huidige Lombeekkring, samen met de lokalen van de rechtervleugel verbouwd worden voor de broodnodige klaslokalen voor de lagere school.

Onze Erfgoekring Rausa zal het gelijkvloers van de linkervleugel mogen betrekken. Definitief?

In elk geval dank aan het gemeentebestuur en inzonderheid aan onze schepen Johan Van Lierde.

Luc Van Cauwelaert

Heb jij nog een sterk verhaal?

Weet jij meer over het Lombeekse gemeentehuis, zijn bewoners of zijn mandatarissen? Of wou je al lang iets vertellen over de grote of de kleine geschiedenis van Borchtlombeek, O.L.V.-Lombeek, Pamel of Strijtem, noteer het en stuur het ons door. Of kom het ons vertellen, dan gieten wij het in een pittig artikel.

Natuurlijk zijn we ook geïnteresseerd in oude foto's... en de doodsprentjes niet vergeten! Wij komen ze fotograferen zodat die kostbare stukken het huis niet hoeven te verlaten!

Wij maken er met zijn allen een erg goed erfgoedblad van!

De tijd dat er door puriteinen neergekeken werd op dialect is al een tijdje achter de rug. Iedereen heeft ingezien dat onze streektalen een rijke schatkamer zijn waaruit de standaardtaal pittige gezegden en uitspraken kan putten. Bovendien is het een waardevol stukje erfgoed dat we moeten koesteren. In deze rubriek willen we daar iets aan doen!

De capriolen van de

Het is blijkbaar een niet te stoppen trend: de huig `r' wint het langzaam maar zeker van de tongpunt `r'. Vanuit taalkundig oogpunt is dat een beetje jammer. De meeste Vlaamse dialecten kenden enkel de tongpunt `r'. "En het Gents dan?" zullen sommigen zeggen. Professor Johan Taeldeman, de vermaarde dialectoloog, toonde haarfijn aan dat dit vreemde verschijnsel nog niet zo oud is.

De Belgische onafhankelijkheid was verantwoordelijk voor een grote verfransinggolf, zeker in Gent. Het stond dus sjiek om de Franse `r' te gebruiken. Wat is er bij ons nu aan de hand? Om een of andere mysterieuze reden hebben wij een merkwaardige relatie tot de `r'. Zonder er diep op in te gaan, wille we als eerste smaakmaker van deze rubriek een aantal woorden voorschotelen waar de `r' uit het standaard Nederlands wordt ingeslikt. (WE)

A.N.-woord	betekenis (eventueel)	Pamels woord (fonetisch)
Daar	ginder	dou
maar	slechts	mo
naar	richting	no
waar	echt	wou
kandelaar		kandelei
kluizenaar	En bijna alle woorden op `aar'	klooëznei
weduwnaar		weveneï
keer	maal	kieë
niet meer MAAR: "het is meer"		nemieë " `t es mieër
zeer	pijn	zieë
wanneer		wannieë
ver	afstand	vei
deur		dee
bier		bie
hier		ie
erdoor		derdee
voor MAAR: "voor"	tegengesteld van achter groef in de aarde:	vee "voeër"
vuur		vie

Een dankwoord aan mensen die ons interessante zaken bezorgden (informatie, documenten, afbeeldingen, voorwerpen...)

Flor Van Nuffel en Jan Delcour

bezorgde ons veel interessante foto's van de Molen van de Pauselijke Zouaaf.

Rob Vonck

Uit Wambeek bezorgde ons een uniek stuk: een originele z.g. Poppkaart van Pamel (ca 1850)

Raymond Evenepoel, voor weer een aantal interessante foto's en boeiende achtergrondinformatie

Hans Van Nuffel

Bezorgde ons ook prachtige oude foto's en een pakket oude tijdschriften over Brabants erfgoed.

Rob Belemans

Stafmedewerker van Faro (Vlaams Steunpunt voor Cultureel Erfgoed) gaf ons naast goede raad voor de opstart van onze vereniging ook een ganze jaargang van hun prachtig tijdschrift.

Herman Van Herreweghen

Schonk ons een pakket interessante oude documenten en o.m. een pas waarmee zijn vader tijdens de Eerste Wereldoorlog toelating kreeg om zich vanuit Denderhoutem naar Pamel te begeven.

Rita Vandeperre

Wij werden gastvrij onthaald ten huize van Rita Vandeperre, dochter van Adolf Vandeperre, zoon van de koster van Ledeberg, muziekleraar aan het IMI, dirigent van het Ludwighoor, organist enz. Rita bezorgde ons talrijke documenten (of kopieën) en we mochten o.a. een merkwaardig dagboekje kopiëren dat Adolf bijhield tijdens zijn vlucht naar Frankrijk in 1940.

<http://hdbr.be>

Vandaag al eens gaan snuisteren op de website **Roosdaal van A tot Z?** Hubert De Bolle brengt er een ware schat aan erfgoedweetjes bij mekaar.

Waarschuwing! Je weet wanneer je begint te lezen, maar niet wanneer je stopt...

Wat leeft bij de burens

Overzicht van interessante erfgoedactiviteiten in de omliggende gemeentes

In deze rubriek zullen we in het vervolg berichten over erfgoedverenigingen uit onze regio. Activiteiten, publicaties en initiatieven zullen beknopt worden aangekondigd. In deze editie geven we de belangrijkste informatie over enkele interessante verenigingen:

Het Liedekerks Heemkundig Genootschap.

Een sympathieke groep vorsers die gehuisvest zijn in een keurig pand, tegenover de bibliotheek. Je kan hun archief bezoeken,
Elke tweede donderdag van de maand van 18.00 tot 20.00 uur.
Elke laatste zaterdag van de maand van 9.30 uur tot 11.30 uur.
heemkunde@liedekerke.be

Erfgoedcel Pajottenland

Zennevallei wil de bewoners van de regio warm maken voor het rijke culturele erfgoed dat zich in onze regio bevindt. Dat doen ze in samenwerking met lokale besturen, erfgoedverenigingen en –organisaties en erfgoedenthousiastelingen. Overigens is onze schepen, Johan Van Lierde ondervoorzitter van deze organisatie. Ga zeker eens kijken naar hun website: www.erfgoedcelpz.be

Heemkundige Kring van Gooik:

Een van de meest bloeiende erfgoedverenigingen uit de weide omgeving. Deze kring bracht een grote reeks prachtige publicaties op de markt en zet boeiende activiteiten op touw.
info@heemkunde-gooik.be

Andreas Masiuskring uit Lennik

Dit is een historisch-culturele kring die o.a. de schitterende heruitgave verzorgde van Pajottenland, een land om lief te hebben.
<http://www.masiuskring.be>

FARO, Vlaams Steunpunt voor cultureel erfgoed.

Zeker de moeite waard om ook hier op een vrij moment te genieten van de bijzonder interessante site:
www.faronet.be

Een Pamelse Flandrien

Wij vullen de laatste bladzijde van ons eerste nummer met een merkwaardige foto uit 1932. Het kiekje werd geschoten door Victor Evenepoel. Wij zien een fiere wielrenner pronken met een overwinningsbeker. Raymond Evenepoel, zoon van de fotograaf deed grondig spuurwerk en stelt dat het hier gaat om de amateurwielrenner **Jules Vandenhouwe** (1912-1965) die beenhouwer was aan de Nieuwe Kaai te Pamel. Aan de vaartkant beter bekend als 'de Skaj'. Een ander gegeven dat onze aandacht trekt is het truitje waarop wat primitief *Cycles M. Buysse* gedrukt staat. Na enkele Googleklikken brengt dit opschrift ons bij twee iconen uit de wielergeschiedenis, namelijk **Marcel Buysse** en **Charles Steyvaert** beter gekend als Karel Van Wijnendaele.

Marcel Buysse (1889-1939) was afkomstig uit Wontergem en werkte er aanvankelijk bij smid Isidoor Van Braune. Als amateur wielrenner werkte M. Buysse zich vanaf 1908 beetje bij beetje op in de wielwereld en na enkele successen op de velodrooms werd hij wielrenner "om den brode". Zijn zes overwinningen in de Ronde van Frankrijk in 1913 en zijn zege in de Ronde van Vlaanderen in 1914 waren de belangrijkste hoogtepunten in zijn carrière.

De tekstbedrukking *Cycles M. Buysse* op de trui, verwijst naar Carolus-Ludovicus Steyvaert (1882-1961) beter gekend onder de pseudoniem "**Karel Van Wijnendaele**". Ook hij was wielrenner tussen 1902 en 1906, maar uiteindelijk zal de sportjournalistiek zijn leven worden. Je hebt op de radio ongetwijfeld al fragmenten gehoord van zijn pathetische verslaggeving.

Het was ook Karel van Wijnendaele die als publiciteitsstunt voor de krant "Sportwereld" op 25 mei 1913 de eerste **Ronde van Vlaanderen** organiseerde.

Minder gekend is dat hij ook een fietsenbedrijf oprichtte onder de naam *Cycles M. Buysse*, een naam die de Pajotse Flandrien dus trots op zijn truitje droeg. Ten slotte moeten we ook wat aandacht besteden aan onze fotograaf, Victor Evenepoel. Handig als hij was, maakte hij dit zelfportret.

Victor werd geboren in Strijtem op 30-05-1895 en overleed in Pamel op 29-03-1964. Op 28-05-1927 trad hij met Celesta Van Vreckem (° Pamel 30-08-1904 + Pamel 19-05-1963) in het huwelijksbootje en ze nestelden zich in de Kamstraat 12. Ze kregen 6 kinderen : Amedé ° 16-12-1928 + 18-12-1928 ; Magdalena ° 09-12-1929 Robert ° 29-10-1931 + 10-03-1996 ; Maria-Louisa ° 17-03-1933 ; Herman ° 23-10-1934 ; Raymond 28-07-1936 (info R. Evenepoel..). Van Rik Barbé leerden we dat de fiets vermoedelijk nog reed op houten velgen. Het achterwiel heeft links en rechts een tandwiel .Indien men van versnelling wou wisselen moest men zijn wiel losmaken en omdraaien. (JDM)

